

Tisková zpráva

Informace o výsledcích šetření příčin nehody na eskalátoru ve stanici metra Můstek (B)

V Praze, 26. srpna 2009

Shrnutí šetření, která Dopravní podnik hl. m. Prahy provedl bezprostředně po nehodě, k níž došlo v pátek 21. 8. 2009 v prostoru výstupu z eskalátorů ve stanici Můstek na trase B pražského metra a při které bylo způsobeno těžké zranění šestiletého chlapce.

Příslušné útvary Dopravního podniku hl. m. Prahy dospěly po provedení prvních šetření k těmto zjištěním:

- Eskalátor E239 ve stanici Můstek (B) byl v době nehody plně schopný bezpečného provozu podle technických norem platných v době uvedení zařízení do provozu zejména ČSN 27 4800, ČSN 27 4802 a ČSN 27 4805 a podle podmínek pro zajištění bezpečnosti provozu pohyblivých schodů vyplývajících ze zákona o dráhách č. 266/94 Sb. včetně souvisejících prováděcích předpisů, zejména Vyhlášky MD č. 100/ 95 Sb.
- Eskalátor je bez technických závad, které by mohly zapříčinit úraz.
- Při šetření a analýzy záběrů z kamer, které monitorují prostor eskalátorů, bylo zjištěno, že poškozený chlapec v čase nehody necestoval na eskalátoru způsobem, který je pro jízdu na eskalátorech předepsán (tj. způsobem stanoveným Přepavními a smluvními podmínkami).

Podrobná zpráva:

Při zjišťování příčin nehody se pracovníci technických a inspekčních útvarů v první řadě zabývali otázkou, zda pravděpodobná příčina nehody mohla být způsobena

- (a) špatným technickým stavem eskalátoru
- (b) nepředvídatelnou závadou na eskalátoru
- (c) nesprávným (rizikovým) způsobem jízdy
- (d) případným dalším, dosud neznámým faktorem

Tisková zpráva

[A a B]

Pro posouzení technického stavu eskalátoru byla provedena mimořádná prověrka funkce a bezpečnosti eskalátoru E239 bezprostředně po nehodě a dále byly přezkoumány příslušné inspekční a technické zprávy o pravidelných prohlídkách příslušného eskalátoru v období předcházejícím události. Výběr hlavních zjištění je uveden níže:

- 29.7.** byla provedena pravidelná kontrola následujících zařízení na eskalátoru s výsledkem bez závad: spojka, provozní brzda a její brzdná dráha, madla, balustrády, upevnění přechodových hřebenů nástupních desek, jednotlivé stupně eskalátorů, vůle mezi stupni a okopovými plechy, čela eskalátorů a kontrola bezpečnostního obvodu koncových vypínačů. Po této kontrole v rámci pravidelné údržby bylo vyměněno 16 ks řetězových kladek a 3 ks stíracích hřebenů.
- 18.8.** byla provedena provozní revize eskalátoru revizním technikem s oprávněním od Drážního úřadu s výsledkem bez závad. Kontrolována byla tato zařízení: elektromotor, hl. funkční brzda, tažný řetěz, napínací vozík, spoje drah, hřebenové přechody, seřízení schodového pásma, mazací agregáty, hl. vypínač pohyblivých schodů, koncové vypínače, rozvaděč, kontrola tlačítek STOP a signalizace poruch.
- 18.8. – 21.8.** v souladu s interními předpisy byla prováděna pravidelná dvojitá a nezávislá kontrola eskalátorů před každým ranním spuštěním do provozu s cestujícími se zaměřením na kontrolu celistvosti schodového pásma a neporušenosti hřebenových přechodů nástupních desek.
- 21.8. 20:00** ihned po vyproštění chlapce HZS byla zahájena komisionální prohlídka eskalátorů ještě za přítomnosti svědků vyprošťovacích prací. Při prohlídce byla provedena kontrola předepsaných parametrů (vůle mezi stupni, vůle mezi stupni a nástupní deskou, vůle mezi stupni a okopovými plechy, brzdná dráha, kontrola neporušenosti schodového pásma) vše bez závad. Z kontroly bezpečnostního obvodu vyplynulo, že k zastavení eskalátoru došlo zapůsobením celkem 3 koncových vypínačů (dále KV):
- a) KV „nadzdvížení nástupní desky“ jako důsledek zdvihu desky při úrazu
 - b) KV na obou větvích „tažného řetězu“ jako důsledek rázu vzniklého při vzniku úrazu.

Použití tlačítka Stop dospělým doprovodem nemělo na zastavení eskalátoru vliv. Příčinou události nemohl být ani pokles stupně. Příslušný koncový vypínač bezpečnostního okruhu nebyl aktivován a tato závada nebyla zjištěna ani fyzickou prohlídkou schodového pásma. Z komisionální prohlídky vyplynul závěr, že všechny parametry zařízení, které mohly mít vliv na vznik úrazu byly v souladu s normou.

- 21.8. 22:00** Po odstranění škod vzniklých při vyprošťování chlapce byl eskalátor znovu uveden do provozuschopného stavu.

Díličí zjištění: _

- 1. kontrolou technického stavu eskalátorů po nehodě, ani zpětným prověřením všech technických a inspekčních zpráv o prohlídkách eskalátorů v období před nehodou, nebyl prokázán jakýkoliv nesoulad stavu eskalátoru s příslušnými normami stanovenými pro bezpečný provoz eskalátorů**
- 2. rozbor dílů eskalátoru odebraných na místě po nehodě neprokázal, že by v předemné době došlo k jakékoli poruše zařízení či selhání kterékoli jeho části**
- 3. technický stav eskalátoru lze proto coby pravděpodobnou příčinu nehody vyloučit**

Tisková zpráva

[C]

Ke zjištění co nejpresnějšího průběhu události byly podrobně analyzovány záznamy pořízené bezpečnostními kamerami, jež sledují prostor nástupu a výstupu z eskalátoru, na němž k nehodě došlo.

Při rozboru videozáběrů z prostoru stanice Můstek (B) byl zjištěn následující sled událostí:

- 19:16:30** Skupina lidí (2 dospělí a 3 děti), ke které patří i poškozený chlapec, vstupuje do podzemních prostor po pevném schodišti.
- 19:17:05** Skupina nastupuje na eskalátor č. 242, který spojuje vestibul stanice s prostorem, kde začínají eskalátory na úroveň nástupiště. Při jízdě po tomto eskalátoru je chlapec ve stálém kontaktu své pravé nohy s bezpečnostními kartáčky na balustrádě a je velmi blízko mezery mezi bočními okopovými plechy a boky pohybujících se stupňů. Při výstupu z eskalátoru chlapec nevystupuje vykročením, ale nechává se na nástupní desku vyvézt stíracími hřebeny. Při výstupu došlo k zadrhnutí pravé boty, pod kterou projela část schodnice.
- 19:19:20** Chlapec nastupuje sám na eskalátor č. 239 otáčí se a kráčí proti pohybu eskalátoru.
- 19:19:32** Nastupuje na stejný eskalátor další dětský cestující ze skupiny, který cestuje s chlapcem, a také kráčí proti pohybu pohyblivých schodů.
- 19:20:10** Na eskalátor nastupuje dospělý doprovod. Chlapec je v $\frac{1}{2}$ délky eskalátorů a stále kráčí proti směru jejich pohybu.
- Cca 10 stupňů před výstupem stojí chlapec levým bokem ke směru jízdy. O pravé madlo se opírá předloktími obou rukou. Na stejný stupeň, na kterém stojí chlapec, přejde dětský cestující ze stejné skupiny a stoupne si pravým bokem ve směru jízdy. Obě děti vystupují z eskalátoru bokem ve směru jízdy.
- 19:20:46** Dochází k inkriminovanému kontaktu vnitřní hrany pravé boty se stíracím hřebem dolní výstupní desky.
- K pádu chlapce dochází až poté, co pod botou projely cca 2 stupně zastavujících se eskalátorů.
- V okamžiku úplného zastavení eskalátorů leží chlapec na zemi a dospělý doprovod dobíhá k místu nehody.
- 19:22:00** Službu konající dozorčí volá RZS a HZS.

Dílčí zjištění:

- 4. Chlapec cestoval na eskalátoru způsobem, který odporuje přepravním podmínkám a bezpečnostním předpisům.**
- 5. Způsob jízdy chlapce představoval zvýšené riziko úrazu, zejména v okamžiku výstupu z eskalátoru.**
- 6. Záběry z kamerového systému neposkytují ani po zvětšení dostatečně detailní zobrazení, které by umožnilo určit, jak došlo k zachycení nohy (boty) eskalátorem a jejímu vtažení mezi pevné části.**

Tisková zpráva

Závěr:

- a) Prověrkou technického stavu eskalátoru byla jako možná příčina nehody vyloučena varianta špatného technického stavu nebo závady.
- b) Rozborem videozáznamů bylo prokázáno, že zvolený způsob jízdy zraněného chlapce představoval vysoké riziko ohrožení jeho bezpečnosti.
- c) Dosavadní zjištění zatím neopravňují činit definitivní závěr ohledně přesné příčiny nehody. Pro další šetření bude nezbytné získat autentická svědectví účastníků nehody a porovnat je s informacemi získanými rozбором videozáznamů.
- d) Dopravní podnik hl. m. Prahy bude nadále usilovat o jednoznačné zjištění příčin nehody tak, aby mohl přijmout případné preventivní kroky nutné k zabránění jakýmkoliv podobným případům do budoucna.

Kontakty pro více informací:

Ondřej Pečený – vedoucí odd. komunikace Dopravního podniku hl. m. Prahy.

email: pecenyo@dpp.cz